

Onderzoeksprogramma 2015

Colofon

De Rekenkamer Oost-Nederland is een onafhankelijk orgaan dat onderzoek doet naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur van de provincies Gelderland en Overijssel.

De bestuursleden van de Rekenkamer zijn: de heer drs. M.M.S. Mekel (voorzitter), mevrouw mr. Th.O.J. Lucardie (plv. voorzitter) en mevrouw B. Vlieger – Ruitenberg MBA. De secretaris-directeur is mevrouw drs. S.W. Mathijssen RO.

Rekenkamer Oost-Nederland
Achter de Muren Zandpoort 6
7411 GE Deventer
Telefoon: 0570 – 66 58 00
info@rekenkameroost.nl
www.rekenkameroost.nl
Twitter: @RekenkamerOost

Onderzoeksprogramma 2015

Deventer, december 2014

Voorwoord

Voor u ligt het onderzoeksprogramma 2015 van de Rekenkamer Oost-Nederland. We willen met onze onderzoeken zo goed mogelijk aansluiten bij de behoeften van de Provinciale Staten van Gelderland en Overijssel. Voor de programmering is het dan ook belangrijk dat de Staten de Rekenkamer voeden met onderwerpen en thema's die breed leven.

In het jaar van de verkiezingen willen we bovendien ruimte inbouwen voor de nieuwe Staten om hun zienswijze te geven op het onderzoek in de tweede helft van 2015. We gaan dan ook in de nieuwe Statenperiode opnieuw het gesprek aan over de te onderzoeken onderwerpen.

2

Onderzoeksprogramma 2015

Hoogachtend,
Namens de Rekenkamer Oost-Nederland,

Michael Mekel
Voorzitter

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1 Inleiding	4
1.1 Uitgangspunten.....	4
1.2 Betrokkenheid Provinciale Staten.....	6
2 Onderzoeksprogramma 2015	7
2.1 Overloop uit 2014	7
2.2 Nieuw onderzoek 2015	8
2.2.1 BRZO Omgevingsdienst (regionale uitvoeringsdienst)	8
2.2.2 Groot onderhoud wegen	9
2.2.3 Follow-up bedrijventerreinen.....	10
2.3 Nog nader te bepalen onderzoek	11
2.3.1 Economische innovatie.....	11
2.3.2 Cultuurbeleid	11
2.4 Planning.....	12
2.5 Overige activiteiten 2015	13
Bijlage 1 Groslijst Onderzoeken.....	14
Bijlage 2 Gepubliceerde Rekenkamer onderzoeken.....	15
Bijlage 3 Totstandkoming onderzoeksprogramma.....	16

1 Inleiding

De Rekenkamer Oost-Nederland is door Provinciale Staten van de provincies Overijssel en Gelderland opgericht om een bijdrage te leveren aan het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van Provinciale Staten. Wij geven hieraan invulling door onderzoek te verrichten en daarover te rapporteren aan Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten. Deze onderzoeken hebben tot doel relevante informatie op te leveren voor de beide Staten waar het gaat om de effectiviteit, efficiency en/of rechtmatigheid van het bestuurlijk handelen. Daarnaast beogen we Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten extra inzichten te bieden en zo nodig adviezen te geven die ook voor de ambtelijke organisatie relevant zijn.

4

Onderzoeksprogramma 2015

De Rekenkamer kenmerkt zich door haar onafhankelijke positie ten opzichte van de provincie. De onafhankelijkheid is onder meer gewaarborgd doordat we zelf het onderzoeksprogramma vaststellen. In dit document vindt u het ontwerp onderzoeksprogramma 2015. Beide Staten krijgen de gelegenheid hun zienswijze op het programma te geven. Het bestuur van de Rekenkamer kan op basis van de zienswijzen besluiten het programma aan te passen.

1.1 Uitgangspunten

De missie van de Rekenkamer is het vertrekpunt voor de programmering.

De Rekenkamer Oost-Nederland beoogt het bestuurlijk functioneren van de provincies Gelderland en Overijssel te versterken. Dit wil zij bereiken door een bijdrage te leveren aan het:

- versterken van de controlerende en kaderstellende verantwoordelijkheden van de Provinciale Staten;
- verbeteren van het handelen van de provincies;
- vergroten van de publieke verantwoording (vertrouwen en transparantie).

De onderwerpselectie heeft tot doel relevante onderzoeken op te leveren voor in eerste instantie Provinciale Staten. Daarnaast zijn er andere stakeholders die direct of indirect in aanraking komen met het onderzoeksproces of de resultaten van onderzoek. Uiteraard betref het dan Gedeputeerde Staten en de ambtelijk provinciale organisatie maar ook inwoners, bedrijfsleven, andere overheden en maatschappelijke instellingen zijn belangrijk.

Wij hanteren een drietal vertrekpunten om tot een zorgvuldige en relevante programmering te komen:

1. *Een heldere aanleiding*

We kiezen onderwerpen waarbij helder is dat de onderzoekresultaten van belang zijn voor de Staten. Dat betekent dat er signalen moeten zijn die Rekenkameronderzoek opportuun maken. De signalen komen hoofdzakelijk uit de Staten zelf (zie 2) maar ook GS, burgers, media en andere overheden en Rekenkamers of een combinatie hiervan kunnen signalen afgeven.

2. *Onderzoeksverzoeken van PS*

We richten ons vooral op specifieke en breed gedragen verzoeken tot onderzoek vanuit de Staten en willen daar zo snel mogelijk op in spelen. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat lopende onderzoekstrajecten tijdelijk worden stopgezet om capaciteit hiervoor vrij te maken. Een andere implicatie hiervan is dat er meer onderzoek alleen voor de provincie Overijssel of alleen voor de provincie Gelderland wordt uitgevoerd. De Rekenkamer wil in dit proces de Staten van nabij blijven volgen zodat signalen snel door ons opgepakt kunnen worden. Het bovenstaande staat onze onafhankelijkheid niet in de weg omdat we onze eigen afwegingen blijven maken. Daarmee doen we ook recht aan onze positionering ten opzichte van het provinciaal bestuur.

3. *Focus op effectiviteit en efficiency*

Hier heeft de Rekenkamer al belangrijke stappen gezet en deze zetten we door in 2015 omdat het zicht op doelbereiking, eventueel in combinatie met de aangewende middelen, maatschappelijk en politiek relevant zijn. Rechtmatigheid zal echter, zeker bij duidelijke signalen, onderdeel kunnen blijven uitmaken van onze onderzoeken. Ook ex ante onderzoek (vooruit kijken) is daarbij een mogelijkheid die we waar nodig en passend binnen onze taak kunnen toepassen.

Om vervolgens tot een prioritering te komen gebruiken we de volgende selectiecriteria:

1. Is het onderwerp een prioriteit binnen het provinciale beleid?
2. Is er sprake van een groot maatschappelijk belang?
3. Is er sprake van een groot financieel belang?
4. Is er sprake van risico's voor de doelmatigheid, doeltreffendheid of rechtmatigheid?
5. Is het onderwerp niet onlangs onderzocht door anderen (GS artikel 217a, de accountant, een onderzoeksbureau etc.)?

6. Is de Rekenkamer in het bijzonder geschikt om onderzoek te doen naar het onderwerp op basis van haar bevoegdheden, kennis of vaardigheden?
7. Is er voldoende variatie in de onderwerpen die de Rekenkamer in één jaar en over de jaren heen onderzoekt?

1.2 Betrokkenheid Provinciale Staten

De Provinciale Staten worden op meerdere momenten betrokken bij onderzoek van de Rekenkamer. Aan de voorkant doordat we in gesprekken met de fracties de relevante onderwerpen voor ons programma inventariseren. Aan het begin van een onderzoek blijven we PS betrekken door te werken met klankbordgroepen waar alle fracties aan deel kunnen nemen. Dit biedt PS de mogelijkheid om de dialoog met ons aan te gaan over de focus en diepgang van het onderzoek. De Rekenkamer wil op deze manier ook de verwachtingen over het onderzoek beter managen. Uiteraard is het uiteindelijk aan de Rekenkamer zelf om op basis van het wensenpalet van de fracties en andere belanghebbende haar onderzoeksplan vast te stellen.

In 2015 zetten we deze werkwijze voort en zullen we fracties weer benaderen voor klankbordgroepen. Het is aan de fracties om te kiezen wie participeert.

Na publicatie van ons onderzoek is de betrokkenheid van PS evident. Onze onderzoeken hebben immers als doel om een bijdrage te leveren aan het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van PS.

2 Onderzoeksprogramma 2015

Het jaar 2015 staat voor de Provinciale Staten in het teken van de verkiezingen. Dit betekent een afscheid van maar ook de komst van nieuwe statenleden. In onze onderzoeksprogrammering houden we hier rekening mee door ruimte te laten voor een nadere prioritering van een onderwerp.

In 2015 willen we de volgende onderzoeken uitvoeren:

- BRZO Omgevingsdienst (par. 2.2.1)
- Groot onderhoud wegen (par. 2.2.2)
- Follow-up bedrijventerreinen (par. 2.2.3)
- Nog nader te bepalen (par. 2.3)

7

Onderzoeksprogramma 2015

In een onderzoeksplan wordt de opzet van de onderzoeken nader gepreciseerd. Dan kan ook beter worden ingeschat wanneer een onderzoeksrapport precies wordt opgeleverd en hoeveel capaciteit een onderzoek vraagt. We zien de programmering als een belangrijke richtlijn voor onze activiteiten. Afwijkingen van de programmering blijven evenwel mogelijk. Dit is vooral het geval wanneer de Staten met urgente verzoeken voor onderzoek richting de Rekenkamer komen.

In de laatste paragraaf geven we een overzicht van de overige (onderzoeks)activiteiten in 2015 en we beginnen dit hoofdstuk met onderzoek uit 2014 dat in 2015 nog even doorloopt.

2.1 Overloop uit 2014

Wat hebben we gedaan?

Op verzoek van de Provinciale Staten van Gelderland en Overijssel heeft de Rekenkamer een evaluatie van social return (SR) uitgevoerd. Het doel van social return is om extra werk(ervarings)plaatsen te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit wordt bereikt door het stellen van voorwaarden bij aanbestedingen. Om de evaluatie goed te kunnen uitvoeren is in 2013 een nulmeting uitgevoerd. We hebben in de evaluatie gekeken naar de resultaten van het beleid voor social return en de mate

waarin de doelen zijn gerealiseerd. We streven naar publicatie van het rapport in februari 2015 zodat we het rapport nog kunnen aanbieden aan de Staten die het verzoek hebben ingediend.

2.2 Nieuw onderzoek 2015

De nieuwe onderwerpen voor onderzoek zijn gebaseerd op de fractiegesprekken, belangrijke trends en ontwikkelingen in de provincies en signalen van derden.¹ Dit levert altijd meer onderwerpen op dan we kunnen onderzoeken. Hierdoor is een prioritering en een heldere keuze nodig. Het bestuur van de Rekenkamer beoordeelt aan de hand van haar uitgangspunten welke onderwerpen in het onderzoeksprogramma terecht komen. Voor 2015 is gekozen voor: BRZO omgevingsdienst, groot onderhoud wegen en follow-up onderzoek naar bedrijventerreinenbeleid.

Dit betekent niet dat de andere onderwerpen niet meer in beeld zijn. We houden een meerjarige groslijst van onderwerpen bij (zie bijlage 1) en leggen een deel van de keuze bij de staten neer. In paragraaf 3.3 treft u een tweetal onderwerpen aan waar nog een nadere keuze uit gemaakt kan worden.

2.2.1 BRZO Omgevingsdienst (regionale uitvoeringsdienst)

Wat is de aanleiding?

In Nederland vallen bedrijven met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen onder het Besluit risico's zware ongevallen (BRZO). Het doel van het BRZO is het voorkomen en beheersen van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen. De Omgevingsdienst Regio Nijmegen verzorgt voor de provincies Gelderland en Overijssel de vergunningverlening en het toezicht op bedrijven waar het risicoprofiel erg hoog is en die onder het BRZO vallen. In navolging van de commissie Wolfsen zullen BRZO bedrijven die nu nog onder gemeentelijke bevoegdheid vallen ook onder provinciaal gezag komen te vallen. Tot nu toe vielen 5 van de 16 BRZO bedrijven in Overijssel onder het gezag van de provincie en 16 van de 32 BRZO-bedrijven in Gelderland.

In de Vergunningverlening, Toezicht en Handhavingswetgeving (VTH-wetgeving) zullen - anders dan in eerste instantie was afgesproken - geen kwaliteitscriteria worden opgenomen voor de omgevingsdiensten. Er wordt uitgegaan van horizontale controle door gemeenteraad en Provinciale Staten op de omgevingsdiensten. Hiervoor zullen raden en Staten een verordening moeten vaststellen, nog voor de invoering van de VTH-wetgeving op 1 januari 2016.²

¹ Zie bijlage 3 voor een uitgebreide beschrijving van de totstandkoming van het onderzoeksprogramma.

² Daarbij is afgesproken dat er voor de BRZO-omgevingsdiensten geen sprake mag zijn van verschillende verordeningen / kwaliteitseisen.

Het gegeven dat er meer BRZO bedrijven onder het gezag van de provincie komen te vallen, terwijl de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving is overgedragen aan de omgevingsdiensten en de kaders voor de horizontale controle op de omgevingsdiensten nog moeten worden opgesteld, maken dit tot een interessant thema voor onderzoek. Gecombineerd met de interesse vanuit verschillende fracties is dit voor de Rekenkamer een belangrijke aanleiding voor het onderzoek.

Wat willen we bereiken?

In het onderzoek ligt de focus op het opdrachtgeverschap van de provincies voor de BRZO omgevingsdienst en de kwaliteitscriteria die daarbij van belang zijn. Hiermee sluiten we aan op de landelijke evaluatie naar VTH en de omgevingsdiensten waarin de opdrachtgeversrol van de provincie niet wordt betrokken. Met ons onderzoek (en de landelijk evaluatie) willen we PS ondersteunen in haar kaderstellende rol.

Wat gaan we daarvoor doen?

We starten begin 2015 met het onderzoek naar de BRZO-omgevingsdienst en willen medio 2015 publiceren. Het onderzoek is afgestemd op de landelijke evaluatie en wordt afgestemd met andere provinciale rekenkamers die een vergelijkbaar onderzoek starten naar BRZO-omgevingsdiensten.

2.2.2 Groot onderhoud wegen

Wat is de aanleiding?

Het beheer en onderhoud van provinciale wegen is een kerntaak, die vastgelegd is in de Wegenwet. Voor een goede en veilige bereikbaarheid van dorpen en steden zijn voldoende onderhouden wegen belangrijk. De wet stelt geen specifieke eisen aan de wegen. In de praktijk worden de zogenaamde 'CROW-richtlijnen' gehanteerd op het gebied van beheer en onderhoud van wegen.

In december 2014 hebben PS Overijssel een beheerplan vastgesteld waarin voor beheer en onderhoud van wegen € 18,4 miljoen per jaar beschikbaar is gesteld (voor de periode 2016-2019). Het totale budget in Gelderland voor instandhouding, dagelijks beheer, verkeersmanagement en klein onderhoud is in 2014 en 2015 ongeveer € 41,5 miljoen (per jaar). Via de Robuuste Investeringsimpuls is voor 2014 en 2015 € 5 miljoen extra bestemd voor groot onderhoud aan wegverhardingen.

Vanwege het grote maatschappelijk en financiële belang is in verschillende fractiegesprekken positief gereageerd op het thema groot onderhoud van wegen als potentieel onderwerp van onderzoek. De rode lijn in de reacties is dat fracties graag meer inzicht willen, in de sturingsmogelijkheden die GS en PS hebben op het groot onderhoud van provinciale wegen.

Wat willen we bereiken?

In dit onderzoek maken we voor de Staten van Overijssel en Gelderland inzichtelijk op welke wijze door de Provincie wordt gestuurd op het groot onderhoud van provinciale

wegen, waarbij we in het bijzonder ingaan op de keuze voor een bepaald kwaliteitsniveau, de bijbehorende budgettering en de sturingsmogelijkheden voor PS. Dit inzicht kan door Provinciale Staten worden gebruikt in hun kaderstellende en controlerende rol.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het onderzoek bestaat uit twee delen. In het eerste deel focussen we op de besluitvorming en inhoud van het beleid. Aan de orde komen o.a. de sturingsvisie, uitwerking in beleid, implementatie CROW-richtlijnen, besluitvorming rond gewenst kwaliteitsniveau, informatievoorziening en rol PS, omvang middelen. In het tweede deel selecteren we enkele onderhoudsprojecten per provincie om zicht te krijgen op de uitvoering in de praktijk. We starten het onderzoek in het tweede kwartaal en publicatie wordt in het vierde kwartaal voorzien.

2.2.3 Follow-up bedrijventerreinen

Wat is de aanleiding?

Om zicht te krijgen op de doorwerking van onderzoek voert de Rekenkamer voor een deel van de afgeronde onderzoeken follow-up onderzoek uit. Daarnaast nemen we in onze rapporten sinds 2013 standaard de aanbeveling op dat GS PS een jaar na het vaststellen van het rapport informeert over de implementatie van de aanbevelingen. Dit jaar willen we voor het onderzoek naar het bedrijventerreinenbeleid een follow up uitvoeren. In het onderzoek (2012) concludeerden wij dat het vernieuwde beleid voor de planning en herstructurering van bedrijventerreinen goed in de steigers is gezet, maar dat de uitvoering onder druk staat. Onze aanbeveling waren gericht op de financiering van de herstructureringsproblematiek, de beleidsinformatie, monitoring, de 'verzakelijking' van het bedrijventerreinenbeleid, voorkomen van nieuwe veroudering en het inzichtelijk maken van de herstructureringsopgaven.³

Wat willen we bereiken?

Met de follow up willen we PS zicht bieden op de implementatie van de aanbevelingen waarbij we nog een focus aanbrengen op een aantal aanbevelingen en/of deelterrein (regionale planning of herstructurering verouderde bedrijventerreinen). Het doel van de follow-up is eveneens om de recente ontwikkelingen van het bedrijventerreinenbeleid in beeld te brengen en die te vergelijken met ons vorige onderzoek.

Wat gaan we daarvoor doen?

In de loop van het eerste kwartaal starten we met het onderzoek waarbij we streven naar een publicatie in het tweede kwartaal. Het onderzoek wordt daarmee in relatief korte tijd uitgevoerd en kenmerkt zich door een duidelijke afbakening. Gezien de start (en de uitvoering) van het onderzoek midden in verkiezingstijd, zullen we in deze fase statenleden maar beperkt kunnen betrekken en wordt er geen klankbord geformeerd.

---

³ Dit laatste punt heeft alleen betrekking op de provincie Gelderland.

2.3 Nog nader te bepalen onderzoek

Eén onderwerp hebben we nog niet ingevuld. Wel hebben we twee opties beschreven. We willen voor de zomer graag opnieuw in gesprek met de staten van Overijssel en Gelderland om tot een prioritering en verdieping te komen. Dit kan per provincie verschillend zijn. Waarbij we open staan voor eventuele nieuwe thema's die nog niet genoemd zijn en die mogelijk een hogere prioriteit hebben.

We hebben diverse mogelijke onderwerpen in beeld gebracht en op een meerjarige groslijst gezet (zie bijlage 1). Daarbij is in belangrijke mate gebruik gemaakt van de inzichten uit de fractiegesprekken. Uit deze groslijst selecteerden we enkele onderwerpen die die volgens ons geschikt zijn voor het programma 2015. Deze onderwerpen zijn nog niet uitgekristalliseerd.

2.3.1 Economische innovatie

Economische innovatie is een thema waar zowel provincie Gelderland als provincie Overijssel sterk op inzet. Zo is in het 'Prioritair Programma Topsectoren en Innovatie' van provincie Gelderland voor de periode 2012 - 2015 een bedrag van € 12.650.000 per jaar gevraagd om de doelstelling 'stimuleren innovatie in topsectoren' te realiseren.⁴ In Overijssel is een innovatiefonds in oprichting met een fondsomvang van € 42 miljoen⁵ (definitieve oprichting eind 2014).⁶

In de gesprekken bleken verschillende fracties belangstelling te hebben voor innovatie en/of economie. De suggesties voor de invulling van een dergelijk onderzoek liepen uiteen: van een follow up van Oost NV tot de economische waarde van toeristische promotiecampagnes voor de provincie tot effectiviteit van innovatie(gelden) op bijvoorbeeld werkgelegenheid. De Rekenkamer kan met onderzoek een beter inzicht verschaffen in wat er allemaal gedaan wordt aan economische innovatie, hoeveel geld dit kost en wat het effect ervan is.

2.3.2 Cultuurbeleid

In de verantwoordelijkheid van de provincie voor cultuur is naar aanleiding van het advies van commissie Ladders in 2008 het nodig veranderd. Zowel de provincie Overijssel als Gelderland is in 2013 een nieuwe beleidsperiode gestart. Een gemeenschappelijke kenmerk is dat vanuit een nieuwe provinciale rol met een nieuwe

⁴ Provincie Gelderland (PS2012-191, jan. 2012). Prioritair Programma Topsectoren en Innovatie, p. 22.

⁵ <http://www.overijssel.nl/thema's/economie/financiering/fondsen/> en <http://www.ppmoost.nl/page/overheden>

⁶ In 2013 en 2014 is binnen de gestelde kaders, als voorloper van het Innovatiefonds, een bedrag van in totaal € 17,5 miljoen beschikbaar gesteld voor leningen. Tot medio 2014 zijn in totaal dertien leningen afgesloten voor een totaalbedrag van € 10 miljoen. Bron: Provincie Overijssel, Kerntakenbegroting 2015, p. 169.

beleidsaanpak wordt gewerkt. Bezuinigingen op cultuurbeleid zijn daar een belangrijke aanleiding voor geweest.

De provincie Overijssel geeft aan dat: 'de Cultuurnota een nieuwe fase markeert in het beleid van de provincie Overijssel. Die staat in het teken van efficiency, verzakelijking en een scherpere prioriteitstelling'. Onder de noemer *It's not business as usual* schrijft Gelderland dat: 'verandering de enige constante is. Meer dan ooit geldt dit voor de Gelderse culturele sector. Inhoudelijke veranderingen, veranderende werkwijzen en programmering, bezuinigingen, ombuigingen, de wens tot meer zelfredzaamheid en andere vormen van bekostiging in de culturele sector; het zijn alle onderwerpen die ertoe doen'

Met onderzoek kunnen we PS inzicht geven in de eerste resultaten van de nieuwe aanpak van het cultuurbeleid. Dat inzicht kan worden gebruikt om te controleren of de uitvoering van de cultuurnota's 2013-2016 op koers ligt en eventueel handvaten bieden voor tussentijdse sturing.

2.4 Planning

De onderstaande planning is een samenvoeging van lopend onderzoek uit 2014 (1) en nieuwe onderwerpen (2 t/m 5). De planning heeft een globaal karakter en wordt meer gedetailleerd naarmate de onderzoeken verder zijn gevorderd. Daarbij zijn correcties op onderstaande planning mogelijk.

12

Onderzoekprogramma 2015

Planning	Q1	Q2	Q3	Q4
1. Social Return	publicatie			
2. Regionale uitvoeringsdiensten		publicatie		
3. Groot onderhoud wegen				publicatie
4. Follow up: bedrijventerreinen		publicatie		
5. Nog nader te bepalen onderwerp				publicatie

2.5 Overige activiteiten 2015

Onderwerpselectie

Een continue activiteit binnen de Rekenkamer heeft betrekking op het verkennen van nieuwe onderwerpen. Onder meer de gesprekken met de fracties ondersteunen hierbij. In bijlage 3 geven we aan hoe dit proces verloopt en in de inleiding staan de uitgangspunten die we hierbij hanteren.

Verkenning: Decentralisatie natuur

Een onderwerp dat we in 2015 nader zullen verkennen is de decentralisatie natuurbeleid van het Rijk naar de Provincies. Vanaf 2014 zijn de provincies volledig verantwoordelijk geworden voor de inrichting en het beheer van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen ecologische hoofdstructuur). Tijdens het decentralisatieproces zijn er wetwijzigingen vertraagd, ambities bijgesteld en bezuinigingen doorgevoerd. Dit maakt het een complex dossier met verschillende maar wel sterk samenhangende onderwerpen. Meer inzicht is van belang om te bepalen of en op welke wijze de Rekenkamer dit kan onderzoeken.

Introductie bij nieuwe statenleden

De griffies van beide provincies zijn bezig met een inwerkprogramma voor nieuwe statenleden. Als Rekenkamer is ons bestaansrecht de bijdrage die we leveren aan het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van Provinciale Staten. De Rekenkamer zal dan ook een bijdrage leveren aan het inwerkprogramma.

Herijking strategisch plan

Een missie en een visie zijn living documents. Nieuwe inzichten en omstandigheden kunnen reden zijn tot bijstelling. De quickscan over de betekenis van de Rekenkamer Oost-Nederland voor PS uit 2013 en de aanstelling van nieuwe bestuursleden in 2014 en 2015 zijn belangrijke redenen om tot zo'n bijstelling te komen. In 2014 is er een eerste aanzet gemaakt voor een strategisch plan. In 2015 resulteert dit in een strategie - gekoppeld aan de missie en visie - met rode draden waar we ons de komende jaren op zullen richten.

Bijlage 1: Groslijst Onderzoeken

De Rekenkamer werkt met een dynamische groslijst van onderwerpen in willekeurige volgorde die in de toekomst interessant kunnen zijn als onderzoeksobject. De onderwerpen komen uit Provinciale Staten. Ook Gedeputeerde Staten, media, inwoners, bedrijfsleven, belangengroepen en andere overheden kunnen onderwerpen aandragen.

Tabel 1 *Overzicht onderwerpen meerjarige groslijst*

Meerjarige groslijst	Provincie
Beveiliging ICT	Gelderland en Overijssel
Aanbestedingen	Gelderland en Overijssel
Revolverende fondsen	Gelderland en Overijssel
Kwaliteit juridische procedures	Gelderland en Overijssel
Communicatiebeleid	Gelderland en Overijssel
Follow-up onderzoeken Oost NV, subsidies en Statenvragen	Gelderland en Overijssel
Cultureel ondernemerschap	Gelderland en Overijssel
Aan- en verkoop van vastgoed (zoals de Beijer)	Gelderland
Decentralisatie natuur: ecologische verbindingen	Gelderland en Overijssel
Effectieve en efficiënte inzet van RO-instrumenten	Gelderland en Overijssel
Agenda ontwikkeling netwerksteden	Overijssel
Herstructurering glastuinbouw Bommelerwaard	Gelderland
Verkoopafspraken Essent: duurzame energie	Overijssel
Openbaar vervoer/regiotaxi: concessieverlening en exploitatie	Gelderland en Overijssel
Transitie jeugdzorg	Gelderland en Overijssel
Onderwijs en arbeidsmarkt: 1000-jongerenplan en aansluiting	Overijssel
Programma stad en regio	Gelderland
Effectiviteit EFRO-gelden	Gelderland en Overijssel
Gevolgen bezuinigingen sociaal beleid	Gelderland en Overijssel
Provinciaal erfgoedbeleid	Gelderland en Overijssel
Ruimte voor de rivier	Gelderland en Overijssel
Kulturhusen	Gelderland en Overijssel
(Financieel) verplichtingenbeleid	Gelderland en Overijssel
Begrotingswijzigingen (planning en controldocumenten)	Gelderland en Overijssel
Kwaliteit van Statenvoorstellen	Gelderland en Overijssel
Reconstructie	Gelderland en Overijssel
Stads en regiocontracten	Gelderland en Overijssel
Duurzame veehouderij (en PAS)	Gelderland
N340	Overijssel
Kracht van Overijssel/investeren in gemeenten	Overijssel

Bijlage 2: Gepubliceerde Rekenkamer-onderzoeken

Tabel 2 Overzicht gepubliceerde Rekenkameronderzoeken 2005-2014

Meerjarige groslijst	Provincie
Algemeen bestuur	<ul style="list-style-type: none"> • Externe inhuur Overijssel (2014) • Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel (2014) • Verkenning demografische ontwikkeling/krimp (2012) • Toezicht gemeentefinanciën (2013) • Nulmeting social return (2013) • Statenvragen (2013) • Effectiviteit subsidies Overijssel (2013) • Follow-up onderbesteding, reserves en voorzieningen en treasury (2012) • Treasury (2008) • Reserves en voorzieningen (2009) • Collegeprogramma's (2007) • Onderbesteding (2007) • Beleidsrekening Gelderland (2006)
(Jeugd)zorg en welzijn	<ul style="list-style-type: none"> • Jeugdzorg: (on)verantwoord wachten (2012) • Verkenning jeugdzorg (2009) • Wonen, zorg en welzijn voor ouderen (2006)
Natuur en platteland	<ul style="list-style-type: none"> • Faunabeheer (2014) • Grondverwerving (2013) • Investeringsbudget landelijk gebied (2010) • Verdrogingsbeleid (2006)
Ruimtelijke ordening	<ul style="list-style-type: none"> • Bedrijventerreinen (2012) • Nationale landschappen (2010)
Water	<ul style="list-style-type: none"> • Watertoets (2009)
Economie	<ul style="list-style-type: none"> • Maatregelen discrepantie arbeidsmarkt Gelderland (2014) • Gemeenschappelijke regelingen Overijssel (2014) • Recessiemaatregelen (2012) • Innovatieroute Twente (Overijssel) (2010) • Oost NV (2009)
Verkeer en vervoer	<ul style="list-style-type: none"> • Concessieverlening openbaar vervoer Overijssel (2013) • Effecten provinciale wegen (2011) • Sturing op provinciale wegen(2007)
Milieu	<ul style="list-style-type: none"> • Energietransitie Gelderland (2014) • Bodemsanering (2010)

Bijlage 3: Totstandkoming onderzoeksprogramma

Procesverloop

Door onder meer deskresearch (begrotingen, jaarverslagen, GS-besluiten, Staten- en commissieverslagen e.d.), het volgen van het nieuws, het bijwonen van commissie- en Statenvergaderingen en het voeren van fractiegesprekken is relevante informatie verzameld die heeft geleid tot een groslijst van onderwerpen. Ook onderzoeksonderwerpen vanuit andere (provinciale) Rekenkamers dienden als bron van informatie.

In het najaar van 2014 hebben we gesprekken gevoerd met verschillende fracties. Dit draagt in belangrijke mate bij aan een constructief contact en om wensen te inventariseren ten aanzien van mogelijk Rekenkameronderzoek. Deze gesprekken zijn een belangrijke bron voor nieuwe onderzoeksthema's.

Het bestuur heeft aan de hand van de criteria de onderzoeksonderwerpen beoordeeld die vanuit de Rekenkamer zelf en vanuit de Statenfracties zijn genoemd. Daaruit is het voorliggende onderzoeksprogramma ontstaan.

In zowel Gelderland als Overijssel vindt afstemming plaats met de ambtelijke organisatie om mogelijke overlap tussen onderzoeken te voorkomen of daar zo efficiënt mogelijk gebruik van te maken. Ook onderhouden we contacten met diverse andere partijen in en rondom de provinciale omgeving. Wij proberen, waar dat zinvol is, de onderzoeken zo op te zetten en uit te voeren dat de provincies zoveel mogelijk van elkaars ervaringen kunnen leren. Provincie-specifieke onderwerpen of vragen zijn echter ook zeker mogelijk.

Wij bieden burgers, bedrijven, andere overheden en maatschappelijke organisaties de mogelijkheid om signalen of suggesties voor onderzoeken aan te reiken. Onder meer onze site (www.rekenkameroost.nl) kan hiervoor worden gebruikt. Uiteraard worden alle signalen beoordeeld op onder meer relevantie. Daarnaast worden suggesties sterker als zij worden ondersteund door signalen uit andere bronnen.